

Jelenségek

Jövőkép

Az egyén és az egész emberiség is anyagi-tárgyi és szellemi közegben éli meg létét. Hogy sok bajtól, gyötrelemtől sújtottan jobban elviselhesse ezt a fölöttébb sajátos állapotot, a legkülönfélébb mítoszokat, eszmerendszereket fogalmazza meg. Egyéni, családi, törzsi, nemzeti meg tágabb keretű mitológiaiak születtek, és bizonyára születnek a jövőben is, hogy küldetészerű cselekvésre serkentsék az embert.

Ennek a szellemi-lelki hálóknak egyik fontos szelete a jövőkép, amely egyszerre ösztönöz, serkent, de fegyelmez is, vagyis kordában tartja a korlátlan lehetőségek illúzióját kergető embert. A korlátlan lehetőségek álma – az önpusztítás tragikus ábrándja.

Általában két esztendő találkozásának mezsgyéjén, Janusarcú helyzetben, karácsony, szilveszter és az újév kulisszái ölelésében fogalmazzuk meg egyéni és közösségi jövőképünket. Ilyenkor talán a megszokottnál intenzívebben lehetnek bennünk a múlt, jelen és jövő valós vagy képzelte erővonalai. Ezekben a napokban a remény is győzelemszomszomszabban birkózik a makacsul fortyogó kétegyes hadával.

Önmagának is hazudik az, aki tagadja, hogy a jövő egyáltalán nem foglalkoztatja őt.

Egyéni és közösségi jövőkép elválaszthatatlan egymástól. Közösségi jövőkép nem születet ott, ahol rontó és romboló egyének meg egyénieskedők tömény nyüzsgése tapasztalható. Az értékek védőfalát nem lehet egyszerre építeni és rombolni – ezt a két előjelű emberi cselekvést meg a leg-

környfontabb „dialektikus gondolkodás” sem képes összehangolni.

Egy nemzeti /nemzetiségi/ közösség élete-léte nem képzelt el megalapozott és jól körvonalazott jövőkép nélkül. Mindenesetre nem gondolok itt olyan programra, amelyet a második világháború utáni évtizedben Ipolyságra kerülő „küldetés”-ember fogalmazott meg: „*Ipolyságot a szlovákság erős bástyájává tesszük.*” Az európai népek családjához csatlakozni kívánczó közép-európai közösségeknek más hangot kell megütniük. Az előbb idézettel vagy a hozzá hasonlót pedig minden elfogadható módon tompítani kell vagy erkölcsi eréllyel elnémítani. A gyakorlat mutatja meg, van-e olyan emberi tartása és annyi toleranciája az Európai Unióban tömörült, illetve a közeljövőben csatlakozó államoknak és nemzeti közösségeknek, hogy nehezen körvonalazódó álmukat itt a földön váltsák valóra.

A jövőképet, ezt is, csak mély meggyőződéssel és kellő elszántsággal szabad vállalni. Ha nem így viszonyulunk hozzá, úgy járhatunk, mint a szocializmus idején megfogalmazott álommal. Nagy történelmi luxus lenne egy-két évszázadon belül annyiszor csalódnai a jövőképben. Bizton állítható, hogy egy újabb csalódás a meghasonlottság állapotába taszítaná térségünk közösségeit. S történelmi tapasztalataink pedig egyértelműen azt sugallják, hogy az egyén és a társadalom nehezen tud kievickélni a csalódás és az erkölcsi válság okozta kátyúból.

Korpás Pál

Köszönet a támogatásért

Az ipolysági **Honti Múzeum** és a **Simonyi Lajos Galéria** ezúton köszöni támogatóinak a 2003-ban nyújtott segítséget, s egyben jó egészséget, sok szerencsét és sikereket kíván az új, 2004-es évben.

2003-ban tevékenységünket támogatta a: Bugri Virágüzlet, Slezia Malom és Pékség, H+H Unipo, Ipolybalogi Mezőgazdasági Szövetkezet, Pergamen Papírüzlet, Margaréta

Élelmiszerüzlet, Bieta Étterem, Know-How, Foto Sylvia, Tompai Mezőgazdasági Szövetkezet, Kürthy László benzinkútja, a váci Katona Lajos Városi Könyvtár, Pongrácz Lajos Társaság, László Gábor üveges, a Honti Múzeum és Galéria Baráti Köre és az ipolysági Midest. Köszönjük a támogatást!

Pálkás Tibor
múzeumigazgató

Ünnepi hangverseny az Ipolysági Művészeti Alapiskola megalakulásának 45. évfordulója alkalmából

2003. november 28-án az **Ipolysági Művészeti Alapiskola** koncerttermében ünnepi hangversenyt rendeztek az iskola **megalakulásának 45. évfordulója** alkalmából. A jubileum méltó megünnepléséhez néhány hajdani növendék is hozzájárult. Közülük néhányan ma az iskolában tanítanak. A fellépők között volt **Peter Kováč** és **Anton Kocúr**, akik jelenleg a beszercebányai J. L. Bela Konzervatórium hallgatói, és **ifj. Szöllősy Sándor**, aki a váci, majd a budapesti művészeti középiskolán végezte tanulmányait. A koncert programját gazdagította az iskola további volt növendéke, **Nozdrovicky Beatrix**, aki beszercebányai tanulmányai után néhány évig zongorát tanított Ipolyságon. Jelenleg a Nagykürtösi Művészeti Alapiskola kirendelt tagozatán tanít az ipolybalogi alapiskolában. A neves zeneszerzők művei mellett elhangzott az iskola tanítójának, **Riedly Józsefnek** az egyik, zongorára írt szerzeménye is. Az iskola több olyan növendéket is nevelt, akik a későbbiekben is aktívan foglalkoztak és foglalkoznak a zenével vagy mint előadóművészek, vagy mint tanítók. Közülük említsünk meg kettőt, akik, sajnos, fiatalon távoztak el az élők sorából. Emlékezzünk csak a neves zenészre és színészre, **Jaro Filibre** vagy a brünni Janáček Színház kiváló karmesterére, **Varga Tiborra**, akik a világot jelentő deszkákon álltak. Mindketten az Ipolysági Művészeti Alapiskolából indultak a hírnév és az elismerés felé.

Az iskola megalakulásának története 1958. október 14-ére nyúlik vissza: ugyanis ekkor nyitotta meg először kapuját a zenét tanulni vágyók előtt. Az iskola létrejötté valójában E. Suchoň egykori tanítványának, **Kramár Hedvignek** köszönhető, aki az iskola első igazgatója is volt. A zenetanulás iránti érdeklődés állandóan növekedett, ezért újabb és újabb tanterekre és tanteremekre volt szükség. Említsünk csak meg néhány nevet volt pedagógusainból: **Tóth Júlia**, **Salkovszky Erzsébet**, **Zuzana Gábová**, **Tarr László**, **František Zborovjan**, **Eva Francíková**, **Tenczer Mária**, **Bodonyi Erzsébet**, **Eva Hunčíková** és még sorolhatnánk a neveket. Az igazgatói posztot az alapító után **Margita Grébnerová**, **Singer Ambrus** és **Kiss Ferenc** töltötte be. Az alapítók közül ketten – **Jónás Bertalan** és **Szalay Miklós** – napjainkban is az iskolában tanítanak.

A zeneoktatás mellett 1981 szeptemberében képzőművészeti szak is nyílt, melyet **Mária Škerlíková**, **Szkladányi Endre** és **Tamás Mária** tanítottak. E szakot napjainkban – sikeresen – **Czibulya Lívya** vezeti. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint a növendékek rajzversenyeken és kiállításokon elért számtalan sikere.

Szóljunk néhány szót az „*ünnepelt épületről*” is. Az épületet 1820-ban építették, és a sóhivatal szerepét töltötte be. Később orvosi rendelőként és a körzeti orvos lakásaként szolgált. A második világháború alatt itt rendezkedett be a katonai parancsnokság. A háború után néhány család lakta. Amikor megnyílt a zeneiskola, még mindig laktak benne családok, és csak fokozatosan, az osztályok számának növekedésével vált teljesen a zenei kultúra fejlesztésének központjává. Ma már műemlékként is védelmet élvez.

Az iskolát jelenleg volt növendéke, **Rédli János** igazgatja. A tanítás és egyéb iskolai teendők mellett a zenei élet aktív művelője: zenei vezetője a tolmácsi Vatra népművészeti csoportnak, tagja a Szlovákiai Tanítók Kamarazenekarának, az esztergomi városi szimfonikusoknak és az Európai Hegedűtanárok Szövetsége pozsonyi szekciójának. **Dr. Matyó Mária**, aki szintén az iskola növendéke volt, kezdetben zongorát tanított iskolánkban, majd a nagykürtösi zeneiskola igazgatójaként működött. Miután visszatért Ipolyságra, zongorát és zeneelméletet tanít. Az iskola jelenlegi pedagógusai még: **Hedviga Makovinyiová** /fuvola/, **Viera Rėdliová** /zongora/, **Eva Ondrejmišková** /zongora/, **Szöllősy Sándor** /hegedű és gitár/, **Michna Angéla** /ének/ és **Miroslav Zajac** /zongora/.

Az évforduló még mindig tart. A koncert ugyan elmúlt, de akik hallották, fülükben még most is ott cseng néhány szép dal, szívükben ott él a zene szeretete, s minden, ami az embert magasabb szférába emeli. Legyünk részesei mindnyájan ennek a gazdagságnak, ne hagyjuk elveszni!

-rly